

Δ I A Z Ω M A

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α

**ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΘΕΑΤΡΩΝ**

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α

«Πρόγραμμα Κλασική Ελλάδα»

➤ Το πρόγραμμα «Κλασική Ελλάδα» βασίζεται στην έρευνα που πραγματοποίησε η Εταιρεία McKinsey, με τίτλο: *“Greece: 10 years ahead – Defining Greece’s new growth model and strategy”*.

Το πρόγραμμα «Κλασική Ελλάδα» περιλαμβάνει:

- τη δημιουργία δύο ή και περισσότερων υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών πανεπιστημιακών προγραμμάτων, με εστίαση στην κλασική θεατρολογία και την κλασική αρχαιολογία, στην αγγλική γλώσσα.
- την αναβάθμιση της επίσκεψης στα αρχαία μνημεία, δίνοντάς της την διάσταση μιας ποιοτικά άρτιας και ολοκληρωμένης εμπειρίας (experience), αντάξια της μοναδικότητάς τους.

- Το πρόγραμμα «Κλασική Ελλάδα» μπορεί να υλοποιηθεί με πυλώνα το Υπουργείο Πολιτισμού και την ενεργό συμμετοχή θεσμών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών και της τουριστικής οικονομίας.
- Το ΔΙΑΖΩΜΑ και το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος», με το κοινό αξιακό σύστημα που υπηρετούν, μπορούν να αποτελέσουν τον βασικό βραχίονα και καταλύτη για τη σύνδεση του κράτους με όλους τους εν δυνάμει εταίρους του οραματικού αυτού σχεδίου.

- **Ενδεικτικά στο σχέδιο αυτό μπορούν να συμμετάσχουν :**
- 1. το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων,**
 - 2. το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας,**
 - 3. το Υπουργείο Τουρισμού,**
 - 4. Οι 17 Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές,**
 - 5. Πανεπιστήμια του εσωτερικού και εξωτερικού,**
 - 6. Άλλα Ιδρύματα και Ιδιωτικοί Φορείς (π.χ. ο Σ.Ε.Τ.Ε. και μια Τράπεζα).**

Ρόλος του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» και του «Ίδρύματος Σταύρος Νιάρχος»:

Το «Διάζωμα» και το Ίδρυμα Σ. Νιάρχος μπορούν να διαδραματίσουν τον ρόλο του καταλύτη για τις ανωτέρω δύο δράσεις και να αποτελέσει τον σύνδεσμο μεταξύ της Πολιτείας, η οποία θα είναι ο θεσμικά καθορισμένος θεματοφύλακας των αρχαίων μνημείων και ο πάροχος σπουδών Α.Ε.Ι. και των τρίτων συντελεστών που θα προσφέρουν τις εν λόγω υπηρεσίες (τουριστικές επιχειρήσεις, εκπαιδευτικά ιδρύματα εσωτερικού και εξωτερικού) γιατί το «Διάζωμα» και το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος»:

- Διαθέτουν την έξωθεν καλή μαρτυρία για τη διαχειριστική ικανότητα σε όποια έργα έχουν μέχρι σήμερα αναλάβει,
- Διαθέτουν το δίκτυο επαφών - τόσο σε θεσμικό όσο και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων - που θα πρέπει να κινητοποιηθούν για να γίνουν πράξη τα δύο αυτά έργα.

1η Δράση: «Κλασικές Σπουδές»

1η Δράση: «Κλασικές Σπουδές»:

- ❖ Η **Ελλάδα** διαθέτει πολιτιστική παράδοση και αρχαιολογικούς χώρους, αλλά και ανθρώπινο δυναμικό που θα της επέτρεπαν να δημιουργήσει **έναν κόμβο για την κλασική αρχαιότητα** παγκόσμιας εμβέλειας.
- ❖ Το κέντρο αυτής της προσπάθειας θα είναι η **ανάπτυξη δύο υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών πανεπιστημιακών προγραμμάτων** με εστίαση στην **κλασική θεατρολογία** και την **κλασική αρχαιολογία**, στην αγγλική γλώσσα.

❖ Οι υποδομές που διαθέτουν τα Α.Ε.Ι. της χώρας και οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές (εργαστήρια, βιβλιοθήκες κ.λ.π.), καθώς και το φιλικό ανθρώπινο και φυσικό περιβάλλον μπορούν να λειτουργήσουν ελκυστικά για την προσέλκυση σε διεθνή κλίμακα διδασκόντων και σπουδαστών υψηλού επιπέδου.

❖ Τα δύο προγράμματα -κλασική θεατρολογία και κλασική αρχαιολογία- θα μπορούσαν να προσφέρονται (στην αγγλική γλώσσα) από κοινού με κάποια Α.Ε.Ι. της χώρας προκειμένου να αξιοποιήσουν το άριστο δυναμικό των εν λόγω ιδρυμάτων.

Ο στόχος των ανωτέρω δύο προγραμμάτων θα είναι:

- 1. Να καθιερώσει την Ελλάδα ως ένα διεθνές κέντρο αριστείας στις κλασικές σπουδές, προσελκύοντας διδακτικό προσωπικό και σπουδαστές υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό.**
- 2. Να δημιουργήσει κινητικότητα και εξωστρέφεια στα μέλη Δ.Ε.Π. και στους φοιτητές των ελληνικών Πανεπιστημίων, ανοίγοντας νέες δυνατότητες στην εξέλιξή τους.**

- 3. Να φέρει πρόσθετους πόρους στα Ιδρύματα, αξιοποιώντας τις αξιόλογες υποδομές τους.**

- 4. Να δημιουργήσει συνέργειες μεταξύ των Α.Ε.Ι. και των 17 ξένων αρχαιολογικών σχολών που δραστηριοποιούνται στη χώρα και που διαθέτουν και αυτές με τη σειρά τους αξιόλογες υποδομές και εμπειρία τόσο στις αρχαιολογικές ανασκαφές όσο και στην διδασκαλία.**

Υλοποίηση του προγράμματος «Κλασική Ελλάδα» και συγκεκριμένα της δράσης «Κλασικές Σπουδές», κυρίως από:

- ✓ **την ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ «ΔΙΑΖΩΜΑ»**
- ✓ **το «ΊΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ».**

A. ΡΟΛΟΣ «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ»:

Στην προκειμένη δράση το «ΔΙΑΖΩΜΑ» μπορεί:

- ✓ να αναζητήσει Ελληνικά και αλλοδαπά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα,
- ✓ να αποτελέσει τον **μεσολαβητή** μεταξύ των αλλοδαπών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και των ελληνικών Α.Ε.Ι.,
- ✓ να προετοιμάσει το έδαφος για μια **Προγραμματική Σύμβαση** μεταξύ των δύο πλευρών.

B. ΡΟΛΟΣ «ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ»:

Ενώ το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» μπορεί:

- ✓ **Να διαθέσει έναν αριθμό υποτροφιών στους φοιτητές των δύο προτεινόμενων μεταπτυχιακών προγραμμάτων.**
- ✓ **Να συνεισφέρει στα έξοδα λειτουργίας των εν λόγω μεταπτυχιακών προγραμμάτων.**
- ✓ **Να αναζητήσει ως Εταίρους Ξένα Ιδρύματα.**

Βήματα που πρέπει να γίνουν για την υλοποίηση της 1ης προτεινόμενης δράσης:

- 1. Καταγραφή των προσπαθειών που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για το θέμα - αξιολόγηση των επιτυχών προσπαθειών και όσων δεν καρποφόρησαν – εντοπισμός των κυριότερων εμποδίων.**
- 2. Αποτύπωση των δράσεων αλλοδαπών Α.Ε.Ι. που λειτουργούν σήμερα στη χώρα.**
- 3. Αναζήτηση και πρώτες επαφές με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού.**
- 4. Πρώτη βολιδοσκόπηση Ε.Κ.Π.Α. και Α.Π.Θ.**

- 5. Διερεύνηση του Νομικού πλαισίου της Συμφωνίας.**
- 6. Εξεύρεση πόρων αρχικής χρηματοδότησης:**
 - **Νέο Ε.Σ.Π.Α.,**
 - **Χορηγοί εντός και εκτός χώρας,**
 - **Κληροδοτήματα των Α.Ε.Ι.**
- 7. Τρόπος προσέλκυσης των πρώτων σπουδαστών.**
- 8. Προβολή και διάχυση του εγχειρήματος στο πλατύ κοινό και σε εστιασμένες κοινωνικές ομάδες εντός και εκτός χώρας.**

**2^η Δράση: «Η Ελλάδα κέντρο του
Κλασικού Πολιτισμού»**

2η Δράση: «Η Ελλάδα κέντρο του Κλασικού Πολιτισμού»:

- **Η Ελλάδα διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις για να προσφέρει ένα μοναδικό τουριστικό προϊόν υψηλού επιπέδου με επίκεντρο την κλασική αρχαιότητα.**
- **Ο στόχος της δράσης θα είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου πολιτιστικής εμπειρίας σε επισκέπτες που ενδιαφέρονται για την ελληνική αρχαιότητα.**
- **Θα εστιάζει στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τη σύγχρονη ερμηνεία της κλασικής ιστορικής περιόδου απευθυνόμενη σε ένα ευρύ, πολυποίκιλο, υψηλού μορφωτικού επιπέδου και πολιτιστικά ευαισθητοποιημένο διεθνές κοινό.**

Η εν λόγω δράση αναλύεται θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- 1. Άμεση κάλυψη των κενών και αδυναμιών σε υποδομές και υπηρεσίες σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους/μουσεία στη βάση ενός προγράμματος 3-5 ετών.**
- 2. Ελαστικότητα στα ωράρια λειτουργίας και βελτίωση του επιπέδου λειτουργίας.**
- 3. Οργάνωση ελκυστικών πολιτιστικών εμπειριών.**
- 4. Εφαρμογή της ιδέας των φίλων (μελών) της «Κλασικής Ελλάδας».**

- 5. Εισαγωγή της δυνατότητας ανάπτυξης «τουρισμού ανασκαφών».**
- 6. Ενίσχυση της εικόνας και της «τοποθέτησης» (positioning) της Χώρας μέσω του προγράμματος «Κλασική Ελλάδα».**
- 7. Εξασφάλιση εσόδων για επένδυση στην «Κλασική Ελλάδα».**
- 8. Δημιουργία των αναγκαίων ικανοτήτων / δεξιοτήτων στο προσωπικό.**

Η δυνατότητα παρέμβασης του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ», σε συνέργεια με το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» και σε απόλυτη συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, σε κάθε ένα από αυτά ομαδοποιείται ως εξής:

- **Για το 1^ο:**
 - **Ανάθεση της εκπόνησης των απαραίτητων μελετών για τη βελτίωση κάθε αρχαιολογικού χώρου & μουσείου.**
- **Για το 2^ο:**
 - **Ανάλυση εποχικών διακυμάνσεων επισκεπτών σε κάθε αρχαιολογικό χώρο & μουσείο.**
 - **Περιγραφή καθηκόντων του προϊσταμένου κάθε αρχαιολογικού χώρου & μουσείου.**

- Για το 3^ο:
 - Επεξεργασία προτάσεων τιμολογιακής πολιτικής εισιτηρίων σε κάθε αρχαιολογικό χώρο & μουσείο.
 - Δημιουργία πλατφόρμας ψηφιακών εφαρμογών.
- Για το 4^ο:
 - Δημιουργία και λειτουργία δικτύου.
- Για το 5^ο:
 - Εκπόνηση μελέτης εφικτότητας και των προϋποθέσεων της πρότασης.

- Για το 6^ο:
 - Κατασκευή και συντήρηση ιστότοπου και ανάπτυξη προωθητικών δράσεων.
- Για το 7^ο:
 - Μελέτη βελτίωσης των εισπράξεων σε κάθε αρχαιολογικό χώρο & μουσείο, τόσο από τα εισιτήρια, όσο και από τα πωλούμενα προϊόντα.
- Για το 8^ο :
 - Περιγράμματα κατάρτισης προσωπικού κάθε είδους – Προϊστάμενοι & προσωπικό κάθε αρχαιολογικού χώρου & μουσείου (ξεναγοί, εργαζόμενοι στην εστίαση κ.λ.π.)

Συμπερασματικά το «ΔΙΑΖΩΜΑ», σε συνεργασία με το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος», μπορούν να αναλάβουν τις παρακάτω κατηγορίες ενεργειών:

- 1. Μελέτες και επεξεργασία προτάσεων σχετικών με το αντικείμενο.**
- 2. Περιγράμματα κατάρτισης προσωπικού και ανάπτυξης συστημάτων διαχείρισης ανθρώπινων πόρων (H.R.M.)- Εργαλείο για τον κάθε προϊστάμενο αρχαιολογικού χώρου & μουσείου. Στήριξη του Υπ. Πολιτισμού (ή όποιου άλλου φορέα αναλάβει την αρμοδιότητα) στην επιλογή των κατάλληλων φορέων παροχής κατάρτισης και εφαρμογής των εργαλείων H.R.M.**

- 3. Ανάπτυξη και διαχείριση του δικτύου των φίλων (μελών) της «Κλασικής Ελλάδας» και ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών.**
- 4. Στήριξη του Υπ. Πολιτισμού (ή όποιου άλλου φορέα αναλάβει την αρμοδιότητα) στην πιστοποίηση φορέων, επιχειρήσεων, εργαζομένων, καθώς και της παρακολούθησης της εν λόγω δράσης.**
- 5. Παροχή πιστοποίησης σε αρχαιολογικούς χώρους – δημιουργία ενός συστήματος αξιολόγησής τους (ανάλογα με τις υποδομές που αυτοί προσφέρουν και τις συγκεκριμένες προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν).**

- Προκειμένου να υλοποιηθούν τα ανωτέρω θα χρειαστεί η εξαρχής στενή συνεργασία του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» και του «Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος» με:
 - ✓ τα συναρμόδια Υπουργεία,
 - ✓ τους εκπροσώπους επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.),
 - ✓ τα διεθνή τουριστικά γραφεία για την σχεδίαση του όλου εγχειρήματος,
 - ✓ τους εκπροσώπους επιχειρήσεων και εργαζομένων (Σ.Ε.Τ.Ε., Ξεναγοί, εργαζόμενοι στους Α.Χ.Μ.), Ο.Τ.Α., άλλα Υπουργεία κ.λ.π.
- Το συντονιστικό αυτό ρόλο το «ΔΙΑΖΩΜΑ» είναι κατεξοχήν κατάλληλο να τον αναλάβει με βάση την προηγούμενη εμπειρία του, είτε μόνο του, είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς του χώρου.

Για να υλοποιηθεί και να χρηματοδοτηθεί το πρόγραμμα απαιτείται η συνέργεια πολλών οικονομικών δυνάμεων:

- **Εξεύρεση Πόρων από τον ιδιωτικό τομέα. – Χορηγίες από επιχειρήσεις.**
- **Ένταξη στο νέο Ε.Σ.Π.Α. (Σ.Ε.Σ. 2014 - 2020).**
- **Εξεύρεση πόρων μέσω Ιδρυμάτων, όπως για παράδειγμα: το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος».**

Αναλυτικότερα με το ΝΕΟ Ε.Σ.Π.Α. – Σ.Ε.Σ. 2014 – 2020:

- Χρηματοδότηση των έργων και των δράσεων απευθείας από τα Π.Ε.Π. με εκχώρησή τους στο Υπ. Πολιτισμού, όπως έγινε και στο τρέχον Ε.Σ.Π.Α.
- Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» μπορεί να έχει το ρόλο του τεχνικού συμβούλου, όπως περιγράφεται ανωτέρω.
- Υπαγωγή πολλών ή και όλων των δραστηριοτήτων στα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία του νέου Ε.Σ.Π.Α. - CLLD και ΙΤΙ- που εξασφαλίζουν κάποια διαχειριστική αυτονομία, ιδιαίτερα το CLLD.
- Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» μπορεί να αναλάβει την πρωτοβουλία στήριξης των περιφερειών για τη συγκρότηση σε κάθε Π.Ε.Π. ενός CLLD σε συνεργασία με τις τοπικές εφορίες αρχ. και τις κατά τόπους ενώσεις τουριστικών επιχειρήσεων.

Συμπεράσματα:

- ✓ Όπως φάνηκε και από την οργάνωση της Πολιτιστικής Διαδρομής της Ηπείρου με επίκεντρο τα αρχαία θέατρα η συμμετοχή όλων των θεσμών και των πολιτών της κοινωνίας συμβάλλει αποφασιστικά στην ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση της λειτουργίας του κράτους.
- ✓ Το πρόγραμμα «ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» είναι ακόμα πιο απαιτητικό από τις πολιτιστικές διαδρομές.

Συμπεράσματα:

- ✓ Πιστεύω, όμως, βαθύτατα ότι με τη σύμπραξη του «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ» με το «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» στο ρόλο του συνδέσμου, αλλά και του καταλύτη ανάμεσα στο κράτος και όλων των δυνάμεων της κοινωνίας μπορεί να γίνει ένα πραγματικό θαύμα: να αναδείξουμε δηλαδή «ένα κοιμώμενο γίγαντα», το αξιακό φορτίο δηλαδή και τα κατάλοιπα ενός σπουδαίου πολιτισμού ως όχημα αειφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης.